

3. ПРОЦЕС ПІЗНАННЯ

ВІДЧУТТЯ → СПРИЙНЯТТЯ → МИСЛЕННЯ → УВАГА → УЯВА

Відчуття - відбиття конкретних, окремих властивостей, якостей, сторін предметів і явищ матеріальної дійсності, що впливають на органи почуттів у даний момент.

Для виникнення відчуттів необхідна наявність предметів і явищ реального світу, що впливають на органи почуттів - **подразників** .

Відчуття одночасно:

об'єктивні, тому що в них завжди відбитий зовнішній подразник,
суб'єктивні, оскільки залежать від стану нервової системи й індивідуальних особливостей.

За типом подразника відчуття:

зорові,
слухові,
нюхові,
смакові,
тактильні,
статичні й кінестезичні,
температурні,
болючі,
спраги,
голоду.

3. ПРОЦЕС ПІЗНАННЯ

Сприйняття - психічний процес відбиття предметів і явищ дійсності в сукупності їх різних властивостей і частин при безпосередньому впливі їх на органи почуттів.

Чотири операції або **чотири рівні перцептивної дії**:

виявлення,
розрізнення,
ідентифікація
впізнання.

Виявлення - вихідна фаза розвитку будь-якого сенсорного процесу. Суб'єкт може відповісти лише на просте запитання, чи є стимул.

Розрізнення або властне сприйняття - кінцевий результат - формування перцептивного образу еталона.

Ідентифікація - ототожнення безпосередньо сприйманого об'єкта з образом, що зберігаються в пам'яті, або ототожнення двох одночасно сприйманих об'єктів.

Впізнання - категоризація (віднесення об'єкта до певного класу об'єктів, що сприймалися раніше) і витяг відповідного еталона з пам'яті.

3. ПРОЦЕС ПІЗНАННЯ

Сприйняття

предметів,
часу,
простору,
відносин,
рухів,
людини

Виявлення - вихідна фаза розвитку будь-якого сенсорного процесу. Суб'єкт може відповісти лише на просте запитання, чи є стимул.

Розрізнення або власне сприйняття - кінцевий результат - формування перцептивного образу еталона.

Ідентифікація - ототожнення безпосередньо сприйманого об'єкта з образом, що зберігаються в пам'яті, або ототожнення двох одночасно сприйманих об'єктів.

Впізнання - категоризація (віднесення об'єкта до певного класу об'єктів, що сприймалися раніше) і витяг відповідного еталона з пам'яті.

3. ПРОЦЕС ПІЗНАННЯ

Мислення – це психічний процес самостійного пошуку й відкриття істотне нового, тобто процес опосередкування й узагальнення відображення дійсності під час її аналізу й синтезу, який виникає на основі практичної діяльності й досвіду.

Види мислення:

- наочно-діюче;
- теоретичне;
- наочно-образне;
- практичне;
- словесно-логічне;
- творче.

3. ПРОЦЕС ПІЗНАННЯ

Увага - форма психічної діяльності людини, що полягає в її спрямованості й зосередженості на певних об'єктах.

Увага характеризує інтенсивність пізнавальної діяльності, що виражається в її зосередженості на вузькій ділянці.

Людина усвідомлює ті об'єкти, до яких вона уважна.

Увагу людини **привертає:**

новизна предмету;

складність;

інтенсивність стимулу;

повторюваність предмета.

Характеристики уваги:

Зосередженість - спроможність сконцентруватися на одному об'єкті.

Стійкість - постійно в увазі один об'єкт, без відволікань.

Обсяг і розподіл уваги: обсяг - визначається кількістю предметів, які одночасно можуть перебувати в вашій увазі (7 предметів).

Розподіл - здатність розширення предметів.

Перемикання уваги - здатність перемикання з одного предмета на інший і швидкість цієї дії.

Основна функція уваги – контроль, тобто уважність людини в його діяльності дозволяє контролювати об'єкт уваги й направляти її в потрібному напрямку

3. ПРОЦЕС ПІЗНАННЯ

Уява - процес створення людиною на основі його попереднього досвіду образів об'єктів, яких він безпосередньо не сприймав і не сприймає.

Уява - це необхідний елемент творчої діяльності людини

Уява поглиблює пізнання людини, допомагає встановлювати нові властивості об'єктів і зв'язки між ними.

Цінність уяви в тому, що вона, доповнюючи ситуацію, дозволяє прийняти рішення в середовищі з неповною інформацією і знайти вихід з положення навіть при відсутності належної повноти знань для мислення.